

مجموعه

آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی فعالیت تشکل‌های
اسلامی دانشگاهیان

دفتر امور فرهنگی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
آذر ۱۳۸۶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست

- ۴   ▪ معرفی تشکل های سیاسی و اجتماعی دانشجویان
- ۶   ▪ آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان
- ۱۳   ▪ دستورالعمل اجرایی آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان
- ۲۸   ▪ نمونه فرم درخواست مجوز فعالیت برای تشکل های اسلامی
- ۳۰   ▪ آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان
- ۳۳   ▪ دستورالعمل اجرایی آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان
- ۴۰   ▪ آیین نامه اجرایی قانون تشکیل، تقویت و توسعه بسیج دانشجویی
- ۴۴   ▪ آیین نامه تشکیل بسیج اساتید دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور

معرفی تشکل های سیاسی و اجتماعی دانشجویان

بی تردید وجود تشکل های قدیمی و قوام یافته در میان دانشجویان، یکی از بستر های رشد و شکوفایی آنها و نیز یکی از علل پایداری و تأثیرگذاری حرکت های دانشجویی بوده است.

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی این تشکل ها پایگاهی مناسب برای پاسداری از ارزش ها و مبانی اسلامی در دانشگاه و کانونی برای مبارزه با رژیم ستمشاهی محسوب می شد.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز با تغییر اقتضات اجتماعی و سیاسی کشور، این تشکل ها علاوه بر کارکردهای نظری و فکری با حضور پرشور در عرصه های علمی و سیاسی تبدیل به یکی از پرطرفدارترین و تعیین کننده ترین جریان های سیاسی در جهت گیری های اجتماعی و سیاسی کشور شده اند. تسخیر لانه جاسوسی آمریکا در ایران و حضور فعال دانشجویان در عرصه های مختلف انقلاب و دفاع مقدس نمونه هایی از نقش آفرینی های جنبش دانشجویی کشور می باشد.

اینک پس از گذشت قریب ۲۸ سال از انقلاب اسلامی مردم ایران و گشوده شدن فصل جدیدی از مشارکت مردم در امور سیاسی و اجتماعی جامعه، زمینه حضور و مشارکت جوانان بویژه دانشجویان در عرصه های اجتماعی مساعدتر و تمایل آنان به فعالیت در تشکل های دانشجویی بیشتر شده است. از این رو گروه های دانشجویی که مایل به فعالیت سیاسی - اجتماعی در عرصه دانشگاه باشند در قالب آیین نامه های تدوین شده با طی مراحل قانونی، مجوز لازم را از دانشگاه اخذ می نمایند.

در سایه حمایت دانشگاه ها از فعالیت های سیاسی دانشجویی در حال حاضر بالغ بر ۶۰ انجمن اسلامی دانشجویان، ۲۷ جامعه اسلامی دانشجویان و ۵۵ تشکل اسلامی دیگر با عناوین مختلف در سطح دانشگاه های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می نمایند که با توجه به فضای مساعد

جامعه دامنه فعالیت این تشکل ها از عرصه دانشگاه ها فراتر رفته و در پهنه ملی به جهت دهی و روشنگری افکار عمومی می پردازند. از آنجا که دوران دانشجویی برای تمرین سیاسی و کسب تجربه در این عرصه بسیار مفید و سودمند است فعالان اینگونه تشکل ها عمدتاً پس از دوران دانشجویی نیز به عنوان چهره های شاخص سیاسی کشور به ارائه خدمات مؤثر در راستای پیشرفت و تعالی جامعه می پردازند.

فعالیت تشکل های اسلامی دانشجویان در دانشگاه ها شامل برگزاری مراسم مختلف سیاسی - اجتماعی - فرهنگی، تریبون آزاد، برگزاری اردوهای فرهنگی، انتشار نشریات، موضع گیری های سیاسی در قالب بیانیه ها و بسیاری فعالیت های دیگر می باشد. تشکل های دانشگاهی همسو با تشکیل تشکل های سراسری تحت عنوان اتحادیه، فعالیت های خود را از عرصه دانشگاه ها به بیرون از آن تعمیم داده و وارد مناسبات سیاسی و اجتماعی کل کشور می شوند. نمونه هایی از این اتحادیه ها عبارتند از: اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان سراسر کشور (دفتر تحکیم وحدت)، جامعه اسلامی دانشجویان دانشگاه های سراسر کشور، اتحادیه های انجمن های اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه های سراسر کشور.

همچنین یکی دیگر از تشکلهای فعال در دانشگاه ها بسیج دانشجویی می باشد. در آیین نامه اجرایی قانون تشکیل و تقویت و توسعه بسیج دانشجویی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی موارد زیر به عنوان اهداف این نهاد آمده است:

۱. تحقق فرامین و رهنمودهای حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری
۲. تقویت روحیه همکاری و مسئولیت پذیری
۳. بسط فرهنگ و تفکر بسیجی
۴. ایجاد آمادگی دفاع همه جانبه از دستاوردهای انقلاب اسلامی در عرصه های گوناگون فرهنگی، علمی و دفاعی

آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان

مصوب چهارصد و چهل و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۶/۹

شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه:

دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه، معرف و مبین بالاترین سطح تفکر و علم آن جامعه محسوب می شوند و اصول جهان بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده، در جهت بخشیدن به حرکت های گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می شوند. از اینجا می توان گفت که دانشگاه های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، با یکدیگر دارند به اعتبار تعلق به جوامعی با بینشها و ارزشهای مختلف واجد خصوصیتی هستند که آنها را از یکدیگر متفاوت و متمایز می سازد.

جامعه ایرانی که در انقلاب اسلامی خود با رویکردهای الهی و معنوی، جهان بینی و نظام ارزشی اسلام را مبنای شئون گوناگون خود قرار داد، خواهان آن است که دانشگاه های متناسبی با مبانی و ارزشهای اسلامی داشته باشد تا هم بتواند در آن دانشگاه ها از مبانی و معیارهای خود آگاهی و شناخت دقیق تر و ژرف تر حاصل کند و هم با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در کل جامعه مبادرت نماید. ایفای چنین رسالت مهمی نیازمند تلاش و کوشش سازمان یافته دانشگاهیان در پرتو نظم و انضباط و قانونمندی است. آیین نامه حاضر بر مبنای چنین تفکری، با نظر به اصول عمومی و اختصاصی حاکم بر دانشگاه ها براساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور توسعه و تشویق فعالیتها و حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان در چهارچوب قوانین موضوعه کشور تدوین گردیده است.

فصل اول : کلیات و تعاریف

ماده ۱. در این آیین نامه تعاریف زیر مورد نظر است:

۱-۱. دانشگاه: به هر یک از دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی اطلاق می شود.

تبصره: هر مرکز یا واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاه های دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیردولتی در این آیین نامه همانند دانشگاه محسوب می شود.

۱-۲. دانشگاهیان: عبارت از دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه می باشد.

۱-۳. تشکل اسلامی: جمعیتی مرکب از دانشگاهیان است که پس از دریافت مجوز رسمی فعالیت از مرجع ذیصلاح (هیأت نظارت دانشگاه - مصرح در فصل سوم این آیین نامه) در جهت تحقق اهداف اسلامی و ارزشهای انقلاب و نظام اسلامی مصرح در چهارچوب قانون اساسی و این آیین نامه فعالیت می نماید.

۱-۴. عضو: به هر یک از دانشگاهیان که نسبت به ثبت نام خود در دفتر اعضای هر یک از تشکلهای اسلامی اقدام نموده و پذیرفته شده است اطلاق می شود. (عضویت به منزله موافقت با اساسنامه تشکل است.)

تبصره: هر فرد تنها می تواند در زمان واحد، در یک تشکل اسلامی عضویت داشته باشد و در غیر این صورت عضویت مؤخر قابل قبول است.

ماده ۲. محدوده فعالیت:

هر نوع فعالیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تشکل های اسلامی در حدود اساسنامه تشکل در داخل دانشگاه و در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه و این آیین نامه و سایر قوانین موضوعه کشور مجاز است.

تبصره: فعالیت های تشکلهای اسلامی در خارج از دانشگاه تابع قانون احزاب است.

۱-۲. برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، میزگرد، تریبون آزاد و نصب تابلوهای تشکلهای دانشجویی با ارائه مجوز از هیأت نظارت دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۱: انتشار هر نوع نشریه‌ای به استثنای نشریات علمی دانشگاهی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد.

تبصره ۲: راه اندازی هر نوع پایگاه اطلاع رسانی رایانه‌ای با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد.

تبصره ۳: شورای فرهنگی دانشگاه در صورت مغایرت هر نوع فعالیت فرهنگی، سیاسی و اجتماعی با مصالح دانشگاه، ضوابط شرعی و ارزش‌های انقلاب اسلامی، مراتب را به ریاست دانشگاه اعلام می‌نماید و رییس دانشگاه موظف است در صورت اعلام شورای فرهنگی و یا مشاهده موارد خلاف از آنها جلوگیری کند.

فصل دوم. تشکل‌ها:

ماده ۳. تشکل‌ها با طی مراحل زیر تأسیس می‌گردند:

۱-۳. حداقل ۵ نفر از دانشجویان یا ۳ نفر از اعضای هیأت علمی با داشتن شرایط زیر می‌توانند به عنوان هیأت مؤسس با ارائه نام مشخصی برای تشکل، تقاضای صدور پروانه فعالیت نمایند:

الف. اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت فقیه و قانون اساسی.

ب. برخورداری از حسن شهرت و اخلاق اسلامی و حداقل دو نیم سال تحصیلی اشتغال به تحصیل در دانشگاه مزبور برای تشکل‌های دانشجویی و حداقل دو سال استخدام رسمی آزمایشی برای تشکل‌های اعضای هیأت علمی در دانشگاه مزبور.

۲-۳. کسانی که به موجب ماده ۷ قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی و صنفی از حق تأسیس جمعیت و حزب سیاسی و یا شرکت در هیأت رهبری آن محرومند نمی‌توانند به عنوان هیأت مؤسس تقاضای صدور پروانه برای

ایجاد تشکل در مراکز آموزش عالی نمایند.

۳-۳. در صورت تأیید صلاحیت حداقل لازم اعضای هیأت مؤسس (موضوع بند ۱-۳) و تأیید نام تشکل، هیأت نظارت دانشگاه حداکثر ظرف پانزده روز کاری موافقت اصولی با تأسیس تشکل را صادر می نماید.

۳-۴. هیأت مؤسس مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت موافقت اصولی فهرست اسامی اعضا و اساسنامه را به هیأت نظارت تسلیم نماید. در غیر این صورت درخواست تأسیس کان لم یکن تلقی می شود.

تبصره: التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقیه، قوانین موضوعه کشور و آیین نامه های مصوب بایستی مصرحاً در اساسنامه تشکل آمده باشد.

۳-۵. هیأت نظارت پس از دریافت فهرست اسامی اعضا (در حد نصاب لازم)، حداکثر ظرف دو ماه نسبت به بررسی و تصویب اساسنامه و صدور مجوز برای تشکل واجد شرایط اقدام می نماید.

۳-۶. هیأت نظارت موظف است در صورت عدم تصویب اساسنامه، مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل و مستندات به متقاضیان اعلام نماید و متقاضیان می توانند ظرف مدت یک ماه ضمن تأمین نظر هیأت نظارت تقاضای تجدید نظر نمایند.

تبصره ۱. در صورت امتناع هیأت نظارت دانشگاه از صدور پروانه و یا اعتراض هیأت مؤسس تشکل به نظرات هیأت نظارت درباره اساسنامه تشکل، هیأت مؤسس می تواند اعتراض خود را به هیأت نظارت مرکزی (موضوع ماده ۵ این آیین نامه) ارسال نماید و هیأت نظارت مرکزی موظف است ظرف حداکثر مدت دو ماه نسبت به اعتراض واصله رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره ۲. هر نوع تغییر در اساسنامه منوط به تأیید هیأت نظارت دانشگاه می باشد.

۳-۷. حد نصاب تعداد اعضای تشکل های دانشجویی با احتساب هیأت مؤسس ۳ درصد کل دانشجویان آن دانشگاه و حداقل ۵۰ نفر می باشد.

۸-۳. حد نصاب تعداد اعضای تشکل های هیأت علمی با احتساب هیأت مؤسس ۵ درصد کل اعضای هیأت علمی آن دانشگاه و حداقل ۱۰ نفر می باشد.

فصل سوم - نظارت:

ماده ۴. به منظور حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان و انجام وظایف مقرر در این آیین نامه، هیأت نظارت در هر دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می شود:

۱-۴. ترکیب هیأت نظارت دانشگاه:

الف. رئیس دانشگاه (رئیس هیأت).

ب. مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه.

ج. نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد.

۲-۴. وظایف هیأت نظارت دانشگاه:

الف. بررسی اساسنامه و صلاحیت اعضای مؤسس تشکل های اسلامی.

ب. اعلام موافقت اصولی و صدور پروانه فعالیت برای تشکل های اسلامی.

ج. صدور مجوز انجام فعالیت تشکلها (موضوع بند ۱-۲ این آیین نامه).

د. نظارت بر حسن اجرای انتخابات تشکل های اسلامی .

ه. رسیدگی به تخلفات تشکلها براساس آیین نامه مربوط.

و. رسیدگی به شکایات واصل شده از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت های تشکل های اسلامی.

ز. توقف و یا لغو پروانه فعالیت تشکل های اسلامی.

تبصره ۵: هیأت نظارت دانشگاه می تواند پس از تایید هیأت مرکزی نظارت بخشی از وظایف خود را شامل بندهای (ج، د، ه، و) به شورایی متشکل از معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه، معاونت دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه و نماینده وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد تفویض نماید .

ماده ۵. به منظور انجام وظایف مقرر در این آیین نامه، هیأت نظارت مرکزی در وزارتخانه های علوم ، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می شود:

۱-۵. ترکیب هیأت نظارت مرکزی:

الف (وزیر یا رییس دستگاه.

ب (رییس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها.

ج (یکی از معاونان وزیر یا رییس دستگاه به انتخاب وی.

د (یک نفر از رؤسای دانشگاه ها حسب مورد.

ه (نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی.

و (در مواردی که مسائل مربوط به بسیج دانشجویی در هیأت نظارت مرکزی مطرح شود فرمانده نیروی مقاومت بسیج با حق رأی در آن هیأت حضور خواهد داشت.

۲-۵. وظایف هیأت نظارت مرکزی:

الف. رسیدگی نسبت به درخواستهای تجدیدنظر در تصمیمات هیأت نظارت دانشگاه ها و تخلفات آنها حداکثر ظرف مدت دو ماه.

ب. تدوین و تصویب دستورالعمل های اجرایی این آیین نامه حسب مورد.

ج. تدوین و تصویب آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی.

ماده ۶. کلیه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان که براساس مصوبه جلسه ۲۶۵ مورخ ۷۰/۰۸/۲۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شده اند قانونی اند و رسمیت دارند.

۱-۶. فعالیت های کلیه تشکلهای اسلامی دانشگاهی از تاریخ تصویب براساس مفاد این آیین نامه خواهد بود.

۲-۶. تشکلهای اسلامی مزبور موظفند حداکثر در ظرف یک سال اساسنامه های خود را با این آیین نامه تطبیق دهند.

۳-۶. چنانچه براساس تشخیص هیأت نظارت مرکزی، هر کدام از تشکلهای مزبور حائز شرایط نبودند با آن تشکل برخورد قانونی صورت می گیرد.

ماده ۷. مسئولیت هماهنگی و توزیع عادلانه کمکهای دانشگاه به تشکلهای بر عهده هیأت نظارت خواهد بود.

۱-۷. مسئولان ذیربط تنها مجازند به تشکلهایی تسهیلات ارائه داده و یا اجازه استفاده از امکانات دانشگاه ها را بدهند که مجوز فعالیت را طبق این آیین نامه دریافت کرده باشند.

ماده ۸. دستورالعمل های اجرایی این آیین نامه و همچنین آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی در جلسه مشترک هیأت های نظارت مرکزی وزارتخانه های علوم ، تحقیقات و فناوری و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و در شکل واحد به تصویب نهایی می رسد.

آیین نامه فوق در ۵ ماده و ۸ تبصره در جلسه ۴۴۸ مورخ ۱۳۷۸/۶/۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب ، آیین نامه های مغایر با آن ملغی شد و موارد ذیل طی جلسات آتی شورا مصوب و به آیین نامه افزوده شد:

- تبصره ۲ الحاقی به بند ۱-۲ مصوب جلسه ۵۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۸
- تبصره الحاقی به بند ۲-۴ آیین نامه مصوب جلسه ۴۹۳ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۰۹
- بند " و " ماده ۵ (ترکیب هیأت نظارت مرکزی) مصوب جلسه ۴۷۲ مورخ ۷۹/۱۰/۱۳
- مواد ۶ تا ۸ مصوب جلسه ۴۴۹ مورخ ۱۳۷۸/۰۷/۰۶

دستورالعمل اجرایی آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان

مقدمه:

پس از ابلاغ آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان مقرر شد دستورالعمل اجرایی آیین نامه مزبور توسط وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی به منظور احصاء مسائل اجرایی برای مدت سه سال به صورت آزمایشی تدوین و ابلاغ گردد.

با انقضای مدت آزمایشی مذکور و در اجرای قسمت (ب) از بند ۲ ماده ۵ آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان مصوب جلسه ۴۴۸ مورخ ۷۸/۶/۹ و نیز ماده ۸ (تکمیلی) مصوب جلسه ۴۴۹ مورخ ۷۸/۷/۶ و مفاد تکلمه و تبصره های الحاقی مصوب جلسه ۴۷۲ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۳ و جلسه ۴۹۳ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۹ و جلسه ۵۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور تسهیل و تسریع در انجام وظایف و مسئولیت های هیأت نظارت دانشگاه ها، دستورالعمل اجرایی این آیین نامه به شرح زیر تدوین گردیده است که برای اجرا ابلاغ می گردد.

بخش اول . شرح وظایف دبیرخانه هیأت نظارت، نحوه تشکیل جلسات

هیأت نظارت و مراحل صدور مجوز فعالیت ها

ماده ۱. دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه و وظایف آن:

۱-۱. به منظور تسهیل در انجام فعالیت های هیأت نظارت دانشگاه در زمینه تماس و مکاتبه با تشکل های اسلامی و سایر نهادهای ذیربط ، حفظ و نگهداری اسناد و مدارک، دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه با شرح وظایف زیر تشکیل می گردد:

- الف) اعلام دستور کار و دعوت از اعضاء برای شرکت در جلسات هیأت نظارت دانشگاه و یا واحد دانشگاهی
- ب) تشکیل نظام بایگانی، ثبت و نگهداری اسناد و مکاتبات و طبقه بندی پرونده ها
- ج) دریافت درخواست کتبی هیأت مؤسس متقاضی تأسیس تشکل اسلامی و طرح آنها در جلسات رسمی هیأت نظارت دانشگاه
- د) دریافت درخواست کتبی صدور مجوز فعالیت و طرح آن در جلسات رسمی هیأت نظارت دانشگاه
- ه) دریافت شکایات مطروحه از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت های تشکل های اسلامی و طرح آنها در جلسات رسمی هیأت نظارت دانشگاه
- و) ابلاغ تصمیم هیأت نظارت دانشگاه به صورت مکتوب و با امضای ریاست دانشگاه در مهلت قانونی تعیین شده به تشکل اسلامی
- ز) تدوین صورت جلسات و انجام مکاتبات ضروری بنا به دستور رئیس هیأت نظارت دانشگاه
- ح) تهیه و تنظیم گزارش جلسات هیأت نظارت دانشگاه و ارسال آن با امضای ریاست دانشگاه برای دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی
- ط) اطلاع رسانی به موقع در مورد آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان و دستورالعمل های اجرایی آن به دانشگاهیان و تشکل های اسلامی
- ی) دعوت و تشکیل جلسات هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات دانشجویان
- ک) پیگیری اجرای مصوبات هیأت نظارت دانشگاه و اخذ گزارش فعالیت های تشکلهای اسلامی دانشگاهیان
- ل) انجام سایر امور محوله
- ۱-۲. رئیس دانشگاه یک نفر از کارمندان یا اعضاء هیأت علمی دانشگاه را به عنوان مسئول دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه انتخاب و به اعضا معرفی می نماید.

ماده ۲. نحوه تشکیل جلسات هیأت نظارت دانشگاه:

۲-۱. هیأت نظارت دانشگاه جهت رسیدگی به هنگام به درخواست کتبی تشکل ها و یا صدور مجوز فعالیت های مختلف اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و انجام دیگر وظایف محوله در فواصل زمانی معین و یا به طور فوق العاده تشکیل جلسه می دهد.

تبصره: رئیس دانشگاه یا دو سوم اعضای هیأت نظارت می توانند درخواست تشکیل جلسه فوق العاده نمایند و رئیس هیأت موظف به دعوت از اعضا برای تشکیل جلسه فوق العاده می باشد.

۲-۲. جلسات هیأت نظارت با حضور ریاست دانشگاه (رئیس هیأت) و حداقل یک عضو دیگر رسمی است.

۲-۳. حضور مسئول دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه و معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه و نماینده تشکل اسلامی (حسب مورد) در جلسات بدون حق رأی و با موافقت رئیس دانشگاه بلامانع است.

ماده ۳. نحوه صدور مجوز فعالیت ها:

۳-۱. کلیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان در دانشگاه لازم است در صورت تمایل به انجام هر یک از فعالیت های مندرج در بند (۱-۲) آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان نسبت به اخذ مجوز از هیأت نظارت دانشگاه طبق مفاد این دستورالعمل اقدام نمایند.

۳-۲. تشکل های اسلامی متقاضی صدور مجوز فعالیت بایستی برگ درخواست مجوز فعالیت (پیوست دستورالعمل اجرایی) را تکمیل و برای ثبت و تشکیل پرونده به دبیرخانه هیأت نظارت تحویل نمایند.

۳-۳. حداکثر مهلت پاسخگویی و ارائه مجوز توسط هیأت نظارت دانشگاه در مورد فعالیت هایی نظیر: سخنرانی، تشکیل میزگرد، تریبون آزاد و نصب تابلو از تاریخ ثبت درخواست کتبی در دبیرخانه هیأت، هفت روز کاری و در مورد تجمع و راهپیمایی چهار روز کاری می باشد.

تبصره ۵: تشکل های اسلامی که درخواست انجام فعالیت های مندرج در بند ۳-۳ دستورالعمل را دارند لازم است با توجه به حداکثر مهلت قانونی پاسخگویی از سوی هیأت نظارت دانشگاه تاریخ برنامه خود را تنظیم و تا زمان اخذ مجوز از انجام هر گونه فعالیت تبلیغاتی اجتناب نمایند.

۳-۴. هیأت نظارت دانشگاه موظف است در مهلت قانونی تعیین شده در بند ۳-۳ دستورالعمل، نسبت به تشکیل جلسه رسمی، بررسی مدارک، اخذ تصمیم و اعلام کتبی آن اقدام نماید. رئیس هیأت مسئول این امر می باشد و عدم پاسخگویی در مهلت مقرر به منزله تأیید تلقی می شود.

۳-۵. در صورت عدم موافقت هیأت نظارت دانشگاه با درخواست کتبی تشکل، ضروریست دلائل عدم موافقت، به صورت مکتوب و مستدل در مهلت تعیین شده در بند ۳-۳ به تشکل اسلامی ابلاغ شود.

تبصره ۱: چنانچه تشکل اسلامی نسبت به رأی هیأت نظارت دانشگاه اعتراض داشته باشد می تواند مراتب اعتراض خود را ظرف مهلت یک هفته از تاریخ ابلاغ رأی هیأت نظارت دانشگاه به صورت مکتوب به دبیرخانه هیأت نظارت ارائه و متعاقباً هیأت نظارت دانشگاه نیز لازم است نظر نهایی خود را ظرف مهلت هفت روز کاری از تاریخ دریافت اعتراض کتبی به تشکل اعلام نماید.

تبصره ۲: در صورت اعتراض تشکل اسلامی به نظر نهایی هیأت نظارت دانشگاه یا امتناع هیأت نظارت از پاسخگویی، موضوع در صورت درخواست تشکل به هیأت نظارت مرکزی ارجاع و رأی هیأت نظارت مرکزی لازم الاجرا است.

تبصره ۳: هیأت نظارت مرکزی مکلف است ظرف ۲ ماه از تاریخ دریافت اعتراض به موضوع رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ نماید. این تصمیم می بایست ظرف یک هفته به صورت مکتوب به هیأت نظارت دانشگاه اعلام شود.

۳-۶. تشکل های اسلامی می توانند به صورت مشترک و در قالب برنامه واحد از هیأت نظارت دانشگاه تقاضای مجوز فعالیت کنند. بدیهی است در این گونه موارد، برگ درخواست توسط نمایندگان تشکل های مزبور تکمیل و امضا می شود.

۳-۷. نصب تابلو نیاز به اخذ مجوز مکرر نداشته و تا زمان رعایت مقررات، مجوز اخذ شده به قوت خود باقی است و مطالب مندرج در آن طبق مقررات ناظر بر نشریات دانشجویی قابل رسیدگی است.

۳-۸. مستنداً به تبصره الحاقی به بند ۱-۲ آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان (مصوبه جلسه شماره ۵۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی): «راه اندازی هر نوع پایگاه اطلاع رسانی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می گیرد.»

بخش دوم . نحوه بررسی و صدور مجوز ایجاد تشکل و نظارت بر اجرای انتخابات

ماده ۴. اعلام موافقت اصولی:

اعلام موافقت اصولی برای تأسیس تشکل های اسلامی دانشگاهیان می بایست بر اساس ضوابط مندرج در آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان و رعایت نکات زیر انجام پذیرد:

۴-۱. در بررسی صلاحیت اعضای هیأت مؤسس، اعلام کتبی به اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت مطلقه فقیه و قانون اساسی برای احراز شرایط مندرج در قسمت الف بند ۱-۳ آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان مکفی است به جز در مواردی که هیأت نظارت دانشگاه خلاف این ادعا را بر اساس شواهد و قرائن و مستندات قابل قبول احراز نماید.

۴-۲. احراز حسن شهرت و رعایت اخلاق اسلامی بر عهده اعضای هیأت نظارت می باشد و هیأت می تواند از طریق مراجع مسئول نیز استعلام نماید.

۴-۳. اعضای هیأت مؤسس در هنگام ارائه تقاضای خود نباید عضو هیچ تشکل اسلامی دیگری در درون دانشگاه باشند.

۴-۴. اعضای هیأت مؤسس نباید طی دو ترم تحصیلی متوالی اخیر و یا سه ترم غیر متوالی قبل از ارائه درخواست تأسیس تشکل مشروط شده باشند.

۴-۵. هیأت مؤسس متقاضی ایجاد تشکل باید تعهد کتبی مبنی بر عدم فعالیت تا زمان صدور مجوز (اعم از اعلام موجودیت یا انجام سایر فعالیتها) نماید.

۴-۶. مدت زمان مجاز برای مکاتبات و انجام مراحل بررسی صلاحیت هیأت مؤسس توسط هیأت نظارت دانشگاه حداکثر یک ماه از تاریخ درخواست کتبی است و هیأت نظارت موظف است طبق بند ۳-۳ آیین نامه ظرف مدت ۱۵ روز کاری پس از اتمام مراحل بررسی، در صورت تأیید صلاحیت هیأت مؤسس، نسبت به صدور موافقت اصولی و در صورت عدم تأیید نسبت به اعلام کتبی دلایل رد صلاحیت، به صورت طبقه بندی شده با امضای دبیر هیأت نظارت دانشگاه اقدام نماید. اعضای هیأت مؤسس رد صلاحیت شده ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ کتبی رأی هیأت نظارت دانشگاه می توانند به رأی هیأت نظارت دانشگاه در هیأت نظارت مرکزی اعتراض نمایند.

تبصره: در مواردی که برای بررسی صلاحیت هیأت مؤسس نیاز به مکاتبه با محاکم قضایی باشد، مدت زمان مجاز برای انجام مراحل بررسی تا ۴۵ روز قابل افزایش است.

ماده ۵. رؤس اصلی و ساختار اساسنامه :

رعایت موارد زیر در محتوا و ساختار اساسنامه تشکل های اسلامی لازم است:

- ۵-۱.** تصریح نکات مندرج در تبصره بند ۴-۳ آیین نامه
- ۵-۲.** مبتنی بودن تصمیمات و فعالیت های تشکل بر آرای اعضا که حد نصاب آرای مزبور حسب مورد مطابق مفاد اساسنامه خواهد بود.
- تبصره:** تنها اعضای تشکل می توانند در انتخابات شورای مرکزی آن تشکل شرکت نمایند.
- ۵-۳.** معرفی ارکان تشکل و تشکیلات زیر مجموعه آنان.
- ۵-۴.** شرح دقیق وظایف ارکان تشکل.
- ۵-۵.** چگونگی تشکیل جلسات، حد نصاب رسمیت آنها و اخذ تصمیم.

- ۵-۶. شرایط عضویت، نحوه عضوگیری و خروج اعضا از تشکل (اخراج یا استعفا).
- تبصره:** نامزدهای عضویت در شورای مرکزی تشکل های اسلامی نباید طی دو ترم متوالی و یا سه ترم غیر متوالی مشروط شده باشند.
- ۵-۷. پایبندی به احکام اسلامی و اعلام کتبی اعتقاد به موارد مندرج در قسمت الف بند ۱-۳ آیین نامه از سوی نامزدهای عضویت در هیأت مرکزی، هسته مرکزی و یا شورای مرکزی تشکل اسلامی.
- ۵-۸. نحوه انحلال تشکل.
- ۵-۹. نحوه رفع اختلاف تشکل در صورت بروز اختلاف بین اعضای شورای مرکزی آن به صورت صریح و روشن.
- ۵-۱۰. چگونگی برگزاری انتخابات در مرتبه اول و سایر دوره ها و همچنین تجدید انتخابات در صورت صدور رأی ابطال انتخابات از سوی مراجع صالحه ذیربط.
- ۵-۱۱. نحوه تداوم فعالیت قانونی تشکل در صورت برگزار نشدن انتخابات شورای مرکزی در موعد مقرر و یا تعویق انتخابات شورای مرکزی.
- ۵-۱۲. نحوه تغییر در اساسنامه تشکل اسلامی.
- ۵-۱۳. اعلام ترازنامه مالی تشکل و نحوه تصویب آن به مجمع عمومی تشکل و مراجع ذی ربط.
- ۵-۱۴. تصریح به انتفاعی نبودن تشکل، عدم سوء استفاده از امکانات مالی دانشگاه و عدم سوء استفاده از نام تشکل.
- تبصره:** تشکل های اسلامی رسمی و فعلی دانشگاه ها می بایست ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل نسبت به تطبیق اساسنامه خود با مفاد آیین نامه و این دستورالعمل اقدام نمایند، در صورت عدم تطبیق اساسنامه و یا رعایت نشدن مفاد دستورالعمل فعالیت تشکل مزبور غیر قانونی است.

ماده ۶. بررسی اساسنامه:

۶-۱. هیأت نظارت دانشگاه موظف است اساسنامه تشکل های اسلامی را به منظور رعایت مفاد آیین نامه و ماده ۵ این دستورالعمل بررسی نموده و در صورت عدم رعایت نکات فوق مراتب را کتباً و با ذکر نکات مورد استناد ظرف مدت دو ماه (مهلت مقرر در بند ۵-۳ آیین نامه) به هیأت مؤسس اعلام نماید.

۶-۲. هر گونه تغییر در اساسنامه مصوب لازم است در هیأت نظارت دانشگاه به تصویب برسد.

ماده ۷. نظارت بر انتخابات:

۷-۱. بر اساس قسمت "د" بند ۲-۴ آیین نامه، هیأت نظارت هر دانشگاه وظیفه نظارت بر حسن اجرای انتخابات را بر عهده دارد.

۷-۲. تشکل های اسلامی موظفند دو هفته قبل از برگزاری هر گونه انتخابات، تاریخ پیشنهادی خود را به صورت کتبی در زمینه انتخابات برای هماهنگی با مسئولین ذیربط به هیأت نظارت دانشگاه اعلام نمایند.

تبصره: هیأت نظارت موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ اعلام تشکل موافقت خود را با تاریخ تعیین شده کتباً اعلام نماید و در صورت عدم موافقت، دلایل خود را در همان مهلت کتباً و با امضای رئیس هیأت نظارت به تشکل ابلاغ کند، در این صورت تشکل موظف است زمان دیگری را برای برگزاری انتخابات به هیأت نظارت دانشگاه پیشنهاد نماید.

۷-۳. هیأت نظارت دانشگاه می تواند با صلاحدید، نماینده خود را که حتی المقدور از اعضای هیأت منصفه است برای نظارت بر انتخابات معرفی نماید. در این صورت تشکل نیز با انتخاب و معرفی یک نماینده (به صورت مکتوب) از جانب خود موظف به همکاری با نماینده هیأت نظارت دانشگاه است.

۷-۴. نماینده هیأت نظارت بر روند اجرای انتخابات، بدون دخالت در امور اجرایی، نظارت نموده و نحوه برگزاری و انطباق انتخابات با مفاد اساسنامه مصوب را به

صورت کتبی و مستند به هیأت نظارت دانشگاه گزارش می نماید.
۷-۵. چنانچه هر یک از تشکل های اسلامی بدون اخذ موافقت هیأت نظارت دانشگاه و یا بر خلاف مفاد اساسنامه مصوب، اقدام به برگزاری انتخابات نمایند نتایج انتخابات مذکور از سوی هیأت نظارت غیر قابل قبول و باطل اعلام می شود.

بخش سوم . نحوه طرح و رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی

ماده ۸ . تعاریف:

- ۱- ۸ . محدوده دانشگاه : عبارت است از محوطه دانشگاه ، دانشکده ها ، خوابگاه ها و بیمارستان های آموزشی
- تبصره:** اردوگاه ها و سایر اماکن و فضاهای که در زمان برگزاری مراسم، همایش ها و گردش های علمی، فرهنگی، تفریحی و ... برای انجام برنامه های هر یک از تشکل ها مورد استفاده قرار می گیرند در حکم محدوده دانشگاه ها می باشند.
- ۲- ۸ . توقف فعالیت: به وضعیتی می گویند که تشکل علی رغم در اختیار داشتن مجوز، حق هیچگونه فعالیتی ندارد.
- ۳- ۸ . تعلیق مجوز: به وضعیتی می گویند که مجوز تشکل به علت تخلف باید در هیأت نظارت دانشگاه بررسی شود و تا قبل از اعلام نظر هیأت نظارت، تشکل حق هیچگونه فعالیتی نخواهد داشت.
- ۴- ۸ . لغو مجوز: به وضعیتی می گویند که مجوز تشکل به علت تخلف یا تخلفات با رأی هیأت نظارت دانشگاه ابطال می گردد.

ماده ۹ . رسیدگی به تخلفات تشکل های اسلامی دانشگاهیان مطابق این دستورالعمل، در محدوده هر دانشگاه، در صلاحیت هیأت نظارت دانشگاه و با حضور هیأت منصفه می باشد و شکایات به عمل آمده از اعضای تشکل ها، از

حیث شخصیت حقیقی، در هیأت نظارت قابل رسیدگی نبوده و حسب مورد در صلاحیت کمیته انضباطی یا مراجع ذیربط خواهد بود.

تبصره: هیأت نظارت دانشگاه ها تنها به شکایاتی که از طریق دبیرخانه هیأت در دستور کار جلسات هیأت نظارت دانشگاه و هیأت منصفه قرار می گیرد رسیدگی به عمل می آورد و دبیرخانه هیأت موظف است به ترتیب دریافت شکایات و اولویت (با تشخیص رئیس هیأت) آنها را در جلسه هیأت نظارت دانشگاه مطرح کند.

ماده ۱۰. رسیدگی به تخلفات تشکل های اسلامی دانشگاهیان مندرج در مواد ۱۸ به بعد این دستورالعمل، با ارائه گزارش تخلف توسط هر یک از اعضای هیأت نظارت دانشگاه یا اعضای شورای فرهنگی و یا طرح شکایت توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به دبیرخانه هیأت نظارت در دستور کار جلسات هیأت نظارت قرار می گیرد.

ماده ۱۱. هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات تشکل ها دارای ۵ عضو اصلی و یک عضو علی البدل است که به ترتیب زیر پیشنهاد و احکام آنان از سوی رئیس دانشگاه صادر می شود:

- الف) یک نفر از اعضای شورای دانشگاه به انتخاب آن شورا
- ب) یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه
- ج) دو نفر از اعضای شورای فرهنگی دانشگاه (یک نفر اصلی و یک نفر عضو علی البدل) به انتخاب آن شورا
- د) دو نفر از دانشجویان آشنا به مسایل فرهنگی - سیاسی به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه

ماده ۱۲. جلسات هیأت منصفه با دعوت کتبی دبیرخانه هیأت نظارت از کلیه اعضای هیأت منصفه، تشکیل و با حضور حداقل ۴ نفر از اعضا رسمیت می یابد و تصمیمات متخذه با رأی حداقل ۳ نفر از اعضای حاضر در جلسه معتبر است.

تبصره ۱: عضو علی البدل در غیاب هر یک از اعضای اصلی هیأت منصفه حق رأی خواهد داشت.

تبصره ۲: دبیر هیأت منصفه در اولین جلسه این هیأت از بین اعضا و توسط اعضا انتخاب می شود.

ماده ۱۳: رئیس هیأت نظارت موظف است پس از دریافت شکایت، تشکل مورد نظر را با ابلاغ کتبی مطلع نموده و زمان تشکیل جلسه رسیدگی را حداقل یک هفته قبل از رسیدگی شکایت به تشکل، شاکی و اعضای هیأت منصفه کتباً اعلام نماید.

تبصره: چنانچه تشکل به تاریخ تعیین شده برای رسیدگی اعتراض داشته باشد، هیأت نظارت دانشگاه می تواند با صلاحدید جلسه را به زمان دیگری موکول نماید، به هر حال تاریخ جلسه رسیدگی نمی تواند بیشتر از ۲۰ روز کاری از زمان دریافت شکایت تعیین شود.

ماده ۱۴: پس از تشکیل جلسه رسیدگی در حضور هیأت منصفه، شکایت و یا گزارش دریافتی قرائت و دفاعیات نماینده تشکل استماع می شود. سپس اعضای هیأت نظارت می توانند سؤالاتی را به منظور روشن شدن موضوع و امکان تصمیم گیری دقیق تر توسط هیأت منصفه مطرح نمایند.

تبصره: هیأت نظارت موظف است امکان دفاع برای نماینده تشکل و شاکی را فراهم آورد.

ماده ۱۵: پس از اعلام ختم رسیدگی توسط هیأت نظارت دانشگاه، هیأت منصفه به منظور پاسخ به دو سؤال تشکیل جلسه خواهد داد:

۱. آیا تخلف واقع شده است یا خیر؟

۲. در صورت وقوع تخلف، متخلف مستحق تخفیف است یا خیر؟

ماده ۱۶. هیأت منصفه موظف است بلافاصله پس از ختم رسیدگی و در ادامه همان جلسه نظر خود را پس از شور اعلام نماید.

ماده ۱۷. هیأت نظارت موظف است پس از اعلام نظر هیأت منصفه، حداکثر ظرف ۳ روز کاری رأی خود را مطابق مفاد آیین نامه و دستورالعمل حاضر و براساس نظر هیأت منصفه صادر نماید.

تبصره: رأی صادره توسط هیأت نظارت در صورتی معتبر و قابل اجرا است که حداقل به امضای دو عضو هیأت نظارت رسیده باشد.

ماده ۱۸. هیأت نظارت پس از رسیدگی رأی خود را به شرح زیر صادر می نماید:

۱- ۱۸. در صورتی که هیأت مؤسس برخلاف تعهد مذکور در بند ۵-۴ دستورالعمل اقدام نماید اعضای هیأت مؤسس به مدت ۳ تا ۶ ماه از حق تأسیس تشکل محروم خواهند شد.

۲- ۱۸. در صورتی که تشکل بر خلاف اساسنامه مصوب خود اقدام نماید با تشخیص هیأت نظارت مجوز آن تشکل لغو خواهد شد.

۳- ۱۸. در صورتی که تشکل بدون دریافت مجوز فعالیت از هیأت نظارت مطابق بند ۱-۲ آیین نامه، اقدام به برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، تریبون آزاد و یا نصب تابلوی آزاد نماید برای بار اول تشکل به مدت یک تا دو ماه از حق انجام آن فعالیت محروم و در صورت تکرار، تشکل به مدت ۳ تا ۴ ماه از انجام فعالیت های مندرج در بند ۱-۲ آیین نامه محروم و بار سوم به تعلیق مجوز محکوم می شود.

۴- ۱۸. در صورتی که تشکل از طریق فعالیت خود در امور جاری دانشگاه ایجاد اخلال نماید به گونه ای که موجب توقف امور آموزشی دانشگاه شود به تعلیق مجوز از ۳ تا ۶ ماه محکوم می شود.

۵- ۱۸. در صورتی که تشکل آزادی های مشروع و مصرح اشخاص در قانون

اساسی را نقض نماید یا به ایراد تهمت، افتراء، اهانت، نشر اکاذیب، ترویج و تبلیغ احزاب و گروههای غیر قانونی و معاندت با اصول قانون اساسی اقدام نماید مجازات وی بار اول توقف فعالیت از ۳ تا ۶ ماه و در صورت تکرار تعلیق مجوز خواهد بود.

۶-۱۸. در صورتی که تشکلی پس از اخذ مجوز، در هنگام انجام فعالیت از ضوابط تعیین شده و یا شروط هیأت نظارت عدول نماید، برای بار اول به شورای مرکزی تشکل تذکر کتبی داده می شود و در صورت تکرار تخلف، به مدت ۳ تا ۶ ماه از انجام همان فعالیت محروم و در مرتبه سوم به تعلیق مجوز محکوم می شود.

۷-۱۸. تعلیق مجوز تنها در صورت تکرار تخلف در طول یک دوره انتخاباتی اعمال شده و پس از طی مدت مزبور و با برگزاری انتخابات جدید تشکل، هیأت نظارت بر حسب روند معمول مطابق آیین نامه و این دستورالعمل عمل می نماید.

۸-۱۸. چنانچه تشکل در طول مدت تعلیق، اقدام به هر گونه فعالیت مندرج در بند ۱-۲ آیین نامه نماید، هیأت نظارت نسبت به لغو مجوز تشکل اقدام می نماید.

۹-۱۸. در موارد محکومیت به تعلیق مجوز، هیأت نظارت موظف است حداکثر ظرف مدت ۳ ماه نسبت به صدور یا عدم صدور مجوز و مدت محکومیت اعلام نظر نماید.

ماده ۱۹. رئیس هیأت نظارت ظرف یک هفته رأی صادره در موارد فوق را ابلاغ کتبی می نماید و ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ، طرفین می توانند به رأی صادره اعتراض نمایند. در این صورت هیأت نظارت پرونده را ظرف مدت پانزده روز برای رسیدگی به هیأت نظارت مرکزی ارسال می نماید. در این صورت اجرای حکم منوط به رأی هیأت نظارت مرکزی خواهد بود.

ماده ۲۰. مرجع تجدید نظر در آرای هیأت نظارت دانشگاه، هیأت نظارت مرکزی است و این هیأت موظف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ دریافت پرونده در خصوص رأی صادره از سوی هیأت نظارت دانشگاه اعلام نظر نماید. رأی هیأت نظارت مرکزی قطعی است.

ماده ۲۱. رسیدگی به تخلفات انتخاباتی:

۱-۲۱. مرجع رسیدگی به تخلفات انتخاباتی تشکل ها، هیأت نظارت دانشگاه است.
۲-۲۱. هیأت نظارت دانشگاه در صورت گزارش نماینده هیأت نظارت مبنی بر وقوع تخلف انتخاباتی و یا ارائه شکایت مکتوب و مستند از سوی یک سوم اعضای تشکل اسلامی، اقدام به بررسی نحوه برگزاری انتخابات و مطابقت آن با این دستورالعمل و اساسنامه تشکل و اعلام رأی در مورد شکایت و یا اعتراضات مذکور می نماید.

۳-۲۱. شکایت درباره نحوه برگزاری انتخابات حداکثر تا پانزده روز پس از اعلام نتایج انتخابات مزبور توسط تشکل قابل طرح و رسیدگی می باشد.

۴-۲۱. رسیدگی به تخلفات انتخاباتی همانند دیگر تخلفات با حضور هیأت منصفه صورت می پذیرد و هیأت نظارت دانشگاه پس از رسیدگی رأی خود را به شرح زیر اعلام می نماید:

الف) در صورت جزئی بودن و بی تأثیر بودن تخلف در نتایج انتخابات، به تشکل اسلامی تذکر کتبی داده می شود.

ب) در صورتی که انتخابات به طور کلی مخدوش تشخیص داده شود، رأی به ابطال انتخابات داده می شود.

۵-۲۱. شاکی یا شاکیان می توانند ظرف مدت ده روز از تاریخ اعلام کتبی رأی هیأت نظارت دانشگاه، نسبت به رأی صادره از سوی این هیأت، به هیأت نظارت مرکزی اعتراض نمایند و هیأت نظارت مرکزی مکلف است ظرف مدت ۴۵ روز از تاریخ دریافت اعتراض به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی صادر نماید. این رأی قطعی و لازم الاجراست.

تبصره ۵: در صورت ابطال انتخابات و اعتراض تشکل اسلامی به هیأت نظارت مرکزی، در طول مدت رسیدگی مجدد فعالیت های تشکل به حالت تعلیق در می آید.

۶-۲۱. در صورت قطعیت ابطال انتخابات، تشکل اسلامی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ اعلام رأی کتبی هیأت نظارت نسبت به برگزاری مجدد انتخابات با نظارت نماینده هیأت نظارت دانشگاه اقدام نماید.

۷-۲۱. در صورتی که تشکل اسلامی بر اساس رأی صادره نسبت به تجدید انتخابات در مهلت مقرر اقدام نکند کلیه فعالیت های تشکل تا زمان برگزاری انتخابات مجدد با حکم هیأت نظارت دانشگاه به حالت تعلیق در می آید.

ماده ۲۲. مقررات نهایی:

۱-۲۲. این دستورالعمل در ۲۲ ماده و ۶۳ بند و ۱۸ تبصره و یک پیوست در تاریخ ۱۳۸۲/۲/۲۳ در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب هیأت های نظارت مرکزی وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی رسید.

۲-۲۲. این دستورالعمل از تاریخ تصویب آن، جایگزین دستورالعمل اجرایی مصوب مورخ ۱۳۸۰/۷/۳۰ وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مقررات مشابه می گردد.

۳-۲۲. این دستورالعمل پانزده روز پس از ابلاغ در کلیه دانشگاه های کشور لازم اجرا است.

**نمونه فرم درخواست مجوز فعالیت برای تشکل های اسلامی
(پیوست دستورالعمل اجرایی آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان)**

..... (نام تشکل اسلامی) ضمن اعلام رعایت موارد زیر از هیأت نظارت دانشگاه درخواست می نماید مجوز لازم را بر اساس دستور العمل اجرائی آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان برای برگزاری سخنرانی .... تشکیل میزگرد .... برپایی تریبون آزاد .... تجمع دانشجویی .... نصب تابلو .... صادر نماید.

- ۱- رعایت شعائر و مقدسات اسلامی
  - ۲- رعایت احترام و حرمت اشخاص حقیقی یا حقوقی
  - ۳- حفظ وحدت ملی و احترام به حقوق و کرامت اقلیت های قومی و مذهبی
  - ۴- عدم استناد به مطالبی که انتشار آنها دارای منع قانونی است.
  - ۵- رعایت زمانبندی از پیش تعیین شده
  - ۶- همکاری با مسئولین دانشگاه در انجام فعالیت
  - ۷- همکاری در تامین امنیت دانشگاه و حفظ آرامش دانشجویان
  - ۸- حفظ اموال و رعایت محیط زیست دانشگاه
- تذکر:** نصب تابلو نیاز به اخذ مجوز مکرر نداشته و تا زمان رعایت مقررات فوق مجوز اولیه بقوت خود باقی است و مشمول بند ۵ نمی باشد.

جزئیات برنامه:

- ۱- موضوع فعالیت:
- ۲- مشخصات نماینده تشکل اسلامی و مسئول انجام فعالیت:
- ۳- تاریخ اجرای برنامه: روز .... ماه .... سال ....
- ۴- زمان اجرای برنامه : از ساعت .... لغایت ....

۵- محل اجرای برنامه:

۶- اسامی سخنرانان یا شرکت کنندگان در میزگرد

(الف) (ب) (ج) (د)

۷- سایر توضیحات ضروری:

مهر و امضای مجاز تشکل اسلامی

درخواست فوق در تاریخ ..... به دبیرخانه هیات نظارت دانشگاه
تحویل و با شماره ..... به ثبت رسید .

مسئول دبیرخانه هیات نظارت دانشگاه

آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان

مصوب چهارصد و هشتاد و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۸۰ / ۸ / ۱۵
شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده ۱. تعاریف :

الف) « اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان » مجمعی است قابل اطلاق بر هر یک از:

۱. تشکل های اسلامی دانشجویان
  ۲. تشکل های اسلامی اعضای هیأت علمی
- که در چارچوب آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان در دانشگاه ها فعالیت می نمایند و به اختصار در این آیین نامه «اتحادیه» نامیده می شوند.
- ب) «عضو» هر یک از تشکل های اسلامی وابسته به اتحادیه در حکم یک عضو محسوب می شوند.

ماده ۲. اهداف:

- تلاش جمعی برای نیل به وحدت، هماهنگی و انسجام در میان تشکل های عضو
- تعمیق نگرش اسلامی، علایق ملی و مردم سالاری دینی
- بهره گیری بهینه از توانمندی اعضای اتحادیه در راستای آیین و میثاق مشترک و منافع ملی
- تقویت روحیه اخلاق جمعی و بنیانهای اعتقادی اعضای اتحادیه

- برقراری ارتباط سازنده با تشکلهای دانشگاهی در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی در چارچوب منافع نظام اسلامی
- تقویت بنیانهای مشارکت، رقابت و قانونگرایی

ماده ۳: تشکلهای اسلامی دانشجویی با عضویت حداقل ۲۰ تشکل و تشکلهای اسلامی اعضای هیأت علمی با عضویت حداقل ۸ تشکل می‌توانند اتحادیه‌ای را تشکیل داده و از هیأت نظارت مرکزی ذی‌ربط پروانه فعالیت در داخل دانشگاه دریافت نمایند.

تبصره ۱: مرجع موافقت با تشکیل اتحادیه‌ای متشکل از تشکلهای اسلامی دانشگاهیان دو یا سه دستگاه، هیأت نظارت مرکزی مشترک دستگاههای فوق است که برای تأیید حدنصاب مذکور در ماده ۳ تصمیم‌گیری خواهد کرد.

تبصره ۲: چنانچه اتحادیه‌ای بخواهد فعالیتی در یکی از واحدهای دانشگاهی عضو انجام دهد باید از طریق واحد عضو از هیأت نظارت آن دانشگاه مجوز لازم را اخذ نماید.

تبصره ۳: تشکل عضو یک اتحادیه، در آن واحد نمی‌تواند در اتحادیه دیگری عضو باشد.

ماده ۴: رئوس اصلی و ساختار اساسنامه اتحادیه:

رعایت موارد زیر در تدوین محتوا و ساختار اساسنامه از سوی اتحادیه لازم است:

۱-۴. مبتنی بودن فعالیت های اتحادیه بر اهداف مندرج در ماده ۲

۲-۴. مبتنی بودن فعالیت های اتحادیه بر آرای اعضا

۳-۴. معرفی ارکان اتحادیه و تشکیلات زیرمجموعه آن و نحوه ارتباط اتحادیه با زیرمجموعه

۴-۴. شرح وظایف ارکان اتحادیه

۵-۴. چگونگی تشکیل جلسات، حدنصاب رسمیت آنها و اخذ تصمیم

- ۴-۶. شرایط عضویت، نحوه عضوگیری و خروج اعضا از اتحادیه
- ۴-۷. اعلام کتبی التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقیه، قوانین موضوعه کشور و آیین نامه های مصوب
- ۴-۸. نحوه انحلال اتحادیه
- ۴-۹. چگونگی برگزاری انتخابات در مرتبه اول و سایر دوره ها و همچنین تجدید انتخابات در صورت صدور رأی ابطال انتخابات
- ۴-۱۰. تعیین مرجع پاسخگو به مراجع قانونی در مقابل عملکرد و فعالیت های اتحادیه
- ۴-۱۱. نحوه تغییر در اساسنامه اتحادیه
- ۴-۱۲. اعلام عمومی ترازنامه مالی اتحادیه و نحوه تصویب آن
- تبصره:** اتحادیه های موجود از تاریخ ابلاغ این آیین نامه ، یکسال فرصت دارند نسبت به تطبیق اساسنامه خود با مفاد این آیین نامه اقدام نمایند.
- ماده ۵.** کلیه فعالیت های خارج از دانشگاه هر اتحادیه باید براساس قوانین و مقررات عمومی کشور باشد.
- ماده ۶.** مرجع تصویب دستورالعمل های اجرایی این آیین نامه از قبیل مراحل اخذ مجوز، رسیدگی به تخلفات و ... هیأت های نظارت مرکزی مشترک وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی می باشد.

دستور العمل اجرایی آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان

مقدمه

بر اساس ماده ۶ آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان مصوب جلسه ۴۸۸ مورخ ۱۳۸۰/۸/۱۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی، دستور العمل اجرایی آیین نامه مذکور به شرح ذیل ابلاغ می شود:

- ماده ۱.** دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی و وظایف آن :
با توجه به ماده ۳ و تبصره های مربوطه در آیین نامه اتحادیه های تشکل های اسلامی دانشگاهیان، مسئولیت دبیرخانه بر عهده دبیر هیأت نظارت مرکزی می باشد که با شرح وظایف ذیل تشکیل می شود:
  - ۱-۱. اعلام دستور کار و دعوت کتبی از اعضای هیأت نظارت مرکزی برای شرکت در جلسات دستگاه های مربوطه
  - ۱-۲. تشکیل نظام بایگانی، ثبت و نگهداری اسناد و مکاتبات و طبقه بندی پرونده ها
  - ۱-۳. دریافت درخواست کتبی تقاضای تأسیس اتحادیه و طرح آن پس از تکمیل پرونده در جلسات رسمی هیأت نظارت مرکزی
  - ۱-۴. دریافت درخواست کتبی صدور مجوز فعالیت و طرح آن در جلسات مذکور
  - ۱-۵. دریافت شکایات مطروحه از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت های اتحادیه های تشکل های اسلامی و طرح آنها در جلسات مربوطه
  - ۱-۶. ابلاغ تصمیم هیأت نظارت مرکزی توسط دبیر هیأت به متقاضی و مراجع ذیربط
  - ۱-۷. تدوین صورت جلسات و انجام مکاتبات
  - ۱-۸. اطلاع رسانی به موقع در مورد آیین نامه ها و دستور العمل اجرایی ذیربط به

دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی

- ۹-۱. دعوت از اعضا و هیأت منصفه برای تشکیل جلسه به منظور رسیدگی به تخلفات و یا شکایات مربوط به اتحادیه
- ۱۰-۱. پیگیری اجرای مصوبات هیأت نظارت مرکزی و اخذ گزارش فعالیت اتحادیه های تشکل های اسلامی دانشگاهیان و ارائه آن به هیأت نظارت مرکزی
- ۱۱-۱. مکاتبه با اتحادیه های موجود و ملزم ساختن آنها به تطبیق دادن اساسنامه اتحادیه با آیین نامه و دستورالعمل های اجرایی آن
- ۱۲-۱. دریافت شکایات در مورد تخلف در انتخابات

ماده ۲. نحوه تشکیل جلسات هیأت نظارت مرکزی:

- ۱-۲. جلسات مذکور برای انجام وظایف مصرح در بند ۲-۵ آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان و ماده ۶ آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان با نظر رئیس هیأت نظارت و در دفتر ایشان تشکیل می شود.
- تبصره:** تشکیل جلسات فوق العاده با پیشنهاد حداقل ۲ نفر از اعضای هیأت نظارت مرکزی و با موافقت رئیس هیأت نظارت بلامانع است.
- ۲-۲. جلسات با حداقل ۳ عضو هیأت نظارت مرکزی رسمی است و تصمیمات نیز با ۳ رأی موافق قابل اجرا می باشد.
- ۳-۲. حضور مسئول دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی و سایر مدعوین در جلسات بدون حق رأی و با موافقت رئیس هیأت نظارت مرکزی بلامانع است.

ماده ۳. نحوه صدور مجوز اتحادیه :

- اعلام موافقت اصولی برای تأسیس اتحادیه می بایست بر اساس ضوابط مندرج در آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان (ماده ۳ و تبصره های مربوطه) انجام پذیرد.

۳-۱. شورای مرکزی اتحادیه می‌بایست درخواست کتبی خود را که به تأیید اکثریت شورای مرکزی اتحادیه رسیده باشد برای دریافت موافقت اصولی به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی ارائه نماید.

تبصره ۱: درخواست تشکیل اتحادیه می‌بایست به تأیید اکثریت شورای مرکزی اتحادیه رسیده باشد و ممهور به مهر و امضای تشکل‌های ذیربط باشد.

تبصره ۲: تشکل‌هایی که خواستار پیوستن به اتحادیه هستند باید از نظر اخذ مجوز و رعایت مقررات مربوطه مورد تأیید هیأت نظارت دانشگاه قرار گرفته و ضروری است قبل از پیوستن به اتحادیه:

الف) در یکی از بندهای اساسنامه خود موضوع چگونگی پیوستن به اتحادیه و یا نحوه خروج از آنرا قید نمایند.

ب) موضوع پیوستن تشکل خود به اتحادیه را به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اعلام نمایند.

۳-۲. مدت زمان مجاز برای پاسخگویی به درخواست تشکیل اتحادیه حداکثر ۳ ماه است و طی این مدت هیأت نظارت مرکزی موظف است نسبت به صدور موافقت اصولی و در صورت مخالفت نسبت به اعلام کتبی دلایل رد صلاحیت به صورت طبقه‌بندی شده و با امضای دبیر هیأت اقدام نماید.

تبصره ۳: تشکل‌های قانونی که علاقمند به تشکیل اتحادیه هستند پس از کسب موافقت اصولی با تشکیل اتحادیه حداکثر ظرف مدت یک ماه می‌بایست به ارائه اساسنامه اتحادیه (بر اساس ساختار پیشنهادی در ماده ۴ آیین نامه مربوطه) به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اقدام نماید.

تبصره ۴: یک تشکل نمی‌تواند همزمان عضو دو اتحادیه باشد.

۳-۳. در صورت عدم موافقت هیأت نظارت مرکزی با تشکیل یا ادامه فعالیت اتحادیه، و از تاریخ ابلاغ رأی هیأت نظارت مرکزی، اتحادیه می‌تواند ظرف مدت ۱۰ روز نسبت به رأی صادره اعتراض نماید و در صورت تأیید رئیس هیأت نظارت موضوع جهت رسیدگی مجدد در دستورکار هیأت نظارت مرکزی

قرار خواهد گرفت. (در صورتیکه اتحادیه از تشکل های چند دستگاه تشکیل شده باشد موضوع در جلسه هیأت مشترک نظارت مرکزی بررسی می شود.)

تبصره ۵: چنانچه عضوی از اعضای اتحادیه قصد خروج از اتحادیه را داشته باشند می بایست تقاضای کتبی خود را به دبیرخانه اتحادیه ارائه نماید و پس از تأیید شورای مرکزی اتحادیه نتیجه به هیأت نظارت مرکزی گزارش شود.

تبصره ۶: چنانچه بر اساس گزارش دبیرخانه، هیأت نظارت مرکزی تشخیص دهد اتحادیه از حیث تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی خود عدول کرده است مراتب را در جلسات هیأت طرح و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۴. نحوه طرح و رسیدگی به شکایات و تخلفات :

۴-۱. رسیدگی به تخلفات و یا شکایات با ارائه گزارش توسط هیأت نظارت مرکزی و یا اتحادیه ها و یا طرح شکایت توسط اشخاص حقیقی و یا حقوقی به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی در دستور کار جلسات مربوطه قرار می گیرد.

۴-۲. هیأت نظارت مرکزی جهت رسیدگی به شکایات و تخلفات مرتبط با فعالیت اتحادیه تشکیل جلسه می دهد و پس از استماع گزارش و شور هیأت منصفه و اعلام نظر مربوطه نسبت به صدور احکام متناسب با موضوع شکایت یا تخلف اقدام می نماید.

۴-۳. هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات اتحادیه ها دارای ۵ عضو اصلی به شرح ذیل است:

- ۳ نفر از شخصیت های علمی، فرهنگی و دانشگاهی دستگاه مربوطه
  - ۱ نفر حقوقدان
  - ۱ نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی
- این افراد با پیشنهاد رئیس هیأت نظارت مرکزی دستگاه مربوطه و تأیید هیأت نظارت انتخاب و احکام آنها از سوی رئیس هیأت صادر خواهد شد.

تبصره ۱: دانشجویان دکترای حرفه‌ای از سال پنجم به بعد می‌توانند به عنوان عضو دانشجویی هیأت منصفه انتخاب شوند.

تبصره ۲: جلسات هیأت منصفه با دعوت کتبی توسط دبیر، از کلیه اعضای هیأت منصفه تشکیل و با حضور حداقل ۳ نفر از اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با رأی ۳ عضو حاضر در جلسه معتبر است.

تبصره ۳: دبیر هیأت منصفه در اولین جلسه این هیأت از بین اعضاء و توسط اعضاء انتخاب می‌شود.

۴-۴. دبیر هیأت نظارت مرکزی موظف است پس از دریافت شکایت، زمان و مکان تشکیل جلسه رسیدگی به موضوع را، با هماهنگی رئیس هیأت نظارت حداقل دو هفته قبل از تشکیل جلسه به اتحادیه، اعضای هیأت منصفه و اعضای هیأت نظارت مرکزی کتباً اعلام نماید.

۴-۵. پس از تشکیل جلسه رسیدگی در حضور هیأت منصفه، شکایت و یا گزارش دریافتی قرائت و دفاعیات مشتکی عنه استماع می‌شود.

تبصره ۴: هیأت نظارت مرکزی موظف است امکان طرح شکایت و دفاع برای شاکی و متشاکی را فراهم نماید.

۴-۶. پس از اعلام ختم رسیدگی توسط دبیر هیأت نظارت مرکزی، آنگاه هیأت منصفه به منظور پاسخ به دو سؤال تشکیل جلسه خواهد داد:

۱. آیا تخلف واقع شده است یا خیر؟

۲. در صورت وقوع تخلف، متخلف مستحق تخفیف است یا خیر؟

۴-۷. هیأت منصفه موظف است بلافاصله پس از ختم رسیدگی و در ادامه همان جلسه نظر خود را پس از شور اعلام نماید.

۴-۸. هیأت نظارت مرکزی موظف است پس از اعلام نظر هیأت منصفه رأی خود را مطابق مفاد آیین نامه و دستورالعمل حاضر و بر اساس نظر هیأت منصفه صادر نمایند.

تبصره ۵: در مواردی که رسیدگی به تخلف در دستور کار قرار دارد رأی صادره توسط هیأت نظارت مرکزی در صورتی معتبر و قابل اجراست که به امضای حداقل ۳ عضو مربوط رسیده باشد.

ماده ۵. نظارت بر انتخابات اتحادیه :

دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی موظف است بر اساس اعلام تاریخ و محل انتخابات توسط اتحادیه بدون دخالت در امور اجرائی انتخابات از طریق نماینده هیأت ، بر انتخابات نظارت نماید.

تبصره ۱: اتحادیه موظف است زمان دقیق انتخابات را حداقل دو هفته قبل از برگزاری انتخابات به هیأت نظارت اعلام و نماینده خود را برای همکاری با نماینده ناظر هیأت معرفی نماید.

تبصره ۲: هرگونه شکایت نسبت به حسن انجام انتخابات می بایست حداکثر یک هفته بعد از برگزاری انتخابات به هیأت نظارت ارائه شود. هیأت نظارت به شکایاتی که پس از این مهلت طرح شده باشد رسیدگی نخواهد کرد.

تبصره ۳: گزارش انتخابات اتحادیه توسط دبیر هیأت در اولین جلسه پس از برگزاری انتخابات به جلسه هیأت ارائه می شود.

تبصره ۴: در صورتی که انتخابات مورد تأیید هیأت نظارت قرار نگیرد اتحادیه موظف به برگزاری کلی یا جزئی مجدد انتخابات خواهد بود.

ماده ۶. نظارت بر عملکرد مالی اتحادیه :

اتحادیه ها موظف هستند بر اساس بند ۴-۱۲ از ماده ۴ (رئوس اصلی و ساختار اساسنامه اتحادیه) آیین نامه اتحادیه اسلامی دانشگاهیان هر ساله گزارش ترازنامه مالی اتحادیه را به مجمع عمومی ارائه و جهت اطلاع به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اعلام نماید.

ماده ۷. اتحادیه های موجود از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل حداکثر ۴ ماه فرصت دارند اساسنامه خود را با آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی و دستورالعمل اجرایی مربوطه انطباق دهند.

ماده ۸. دستورالعمل اجرایی آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان برای اجراء به مدت ۲ سال به صورت آزمایشی، در تاریخ ۸۴/۵/۳۱ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا می باشد.

آیین نامه اجرایی قانون تشکیل، تقویت و توسعه بسیج دانشجویی

مصوب چهارصد و هفتاد و دومین جلسه مورخ ۱۳/۱۰/۱۳۷۹
شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه :

در اجرای تبصره ۴ قانون تشکیل، تقویت و توسعه بسیج دانشجویی (مصوب جلسه مورخ ۲۲/۰۹/۷۷ مجلس شورای اسلامی) و اختیارات تفویضی مقام معظم رهبری (نامه شماره ۴۷۳۵۵ - ۱ / م مورخ ۳/۱۲/۷۷) ، آیین نامه اجرایی قانون مزبور به شرح ذیل به تصویب رسید.

فصل اول : کلیات

ماده ۱. در این آیین نامه عناوین زیر، جایگزین تعاریف کامل آنها می گردد:

۱-۱. فرهنگ و تفکر بسیجی: مجموعه رفتار، گفتار، روش و اندیشه را شامل می گردد که منبعث از مبانی انقلاب اسلامی و تعالیم حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری است. ایثار ، شهادت، عدالت خواهی، حسن سلوک، عشق به ولایت، حضور در صحنه ها، خیرخواهی، خلوص، تعبد و معنویت از شاخصه های این فرهنگ غنی است.

۱-۲. دانشگاه ، مؤسسه یا مرکز آموزش عالی: کلیه دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی اعم از دولتی یا غیردولتی که امر آموزش بالاتر از مقطع تحصیلی متوسطه را برعهده دارند.

تبصره: هر واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاه های دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیردولتی، یک مرکز یا واحد آموزش عالی مستقل محسوب می شود.

۳-۱. محدوده دانشگاه ها: عبارت است از کلیه فضاهای دانشگاهی؛ شامل فضاهای آموزشی، پژوهشی، خوابگاهها و محوطه دانشگاه یا دانشکده.

تبصره: مراکز پژوهشی محض که فاقد دانشجو هستند مشمول این بند نمی شوند.
۴-۱. جذب: ایجاد شرایط و بستر مناسب برای همیاری، مشارکت و عضویت داوطلبانه دانشجویان در بسیج دانشجویی.

تبصره: شرایط عضویت شامل عموم دانشجویان شاغل به تحصیل در آن دانشگاه می باشد که به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و اهداف انقلاب اسلامی اعتقاد دارند.

۵-۱. آموزش: برگزاری دوره های آموزشی حول محورهای فرهنگی، علمی و دفاعی.

۶-۱. سازماندهی: برقراری ارتباط منسجم، منظم و تعیین وظایف مشخص بین اعضا، متناسب با عرصه های مختلف فرهنگی، علمی و دفاعی.

ماده ۲. اهداف بسیج دانشجویی عبارتند از:

۱-۲. تحقق فرامین و رهنمودهای حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری.

۲-۲. تقویت روحیه همیاری و مسئولیت پذیری.

۳-۲. بسط فرهنگ و تفکر بسیجی.

۴-۲. ایجاد آمادگی دفاع همه جانبه از دستاوردهای انقلاب اسلامی در عرصه های گوناگون فرهنگی، علمی و دفاعی.

فصل دوم: وظایف

ماده ۳. بسیج دانشجویی برای نیل به اهداف مذکور از شیوه های زیر استفاده خواهد کرد:

۱-۳. جذب، آموزش و سازماندهی دانشجویان داوطلب.

- ۲-۳. آشنا ساختن دانشجویان با فرهنگ ایثار و شهادت و معرفی اسوه های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس.
- ۳-۳. همکاری در توسعه تحقیقات و پژوهشهای فرهنگی علمی و دفاعی در راستای پیشرفت و سازندگی کشور.
- ۳-۴. حفظ و ارتقای روحیه استکبار ستیزی در دانشجویان.
- ۳-۵. برگزاری یادواره ها ، همایش ها، جشنواره ها و مسابقات مورد نیاز.
- ۳-۶. برگزاری دوره ها، اردوها و کلاسهای فرهنگی، علمی و دفاعی.
- تبصره:** دوره های علمی دفاعی در خارج از دانشگاه برگزار می شود.
- ۳-۷. انتشار جزوات و نشریات بسیج دانشجویی مطابق ضوابط مصوب شورایی انقلاب فرهنگی و دستورالعمل های ذیربط.
- ۳-۸. همکاری با مسؤولان دانشگاه و تشکلهای دانشگاهی طبق ضوابط و دستورالعمل های نیروی مقاومت بسیج.

فصل سوم : اجرا

- ماده ۴.** بسیج دانشجویی نیروی مقاومت موظف است با همکاری و هماهنگی با رؤسای دانشگاه ها برای نیل به اهداف یاد شده در قانون و آیین نامه نسبت به ایجاد و توسعه بسیج دانشجویی در دانشگاه ها اقدام نماید.
- ماده ۵.** دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی موظفند علاوه بر حمایتهای معنوی و قانونی، امکانات مورد نیاز بسیج دانشجویی از قبیل مکان و ... را در حد مقدرات و متناسب با توان دانشگاه ها تأمین نمایند.
- ماده ۶.** مسؤول سازمان بسیج دانشجویی با نظرخواهی از دانشجویان بسیجی هر دانشگاه، سه نفر را کتبا به ریاست دانشگاه معرفی می نماید و با توافق طرفین، یکی از آنها با حکم مسؤول سازمان بسیج دانشجویی به عنوان مسؤول بسیج دانشجویی دانشگاه منصوب می شود.

تبصره: نحوه نظرخواهی از اعضای بسیج دانشجویی مطابق شیوه نامه ای است که به تصویب نیروی مقاومت بسیج خواهد رسید.

ماده ۷. بودجه و امکانات مورد نیاز برای فعالیت های بسیج دانشجویی از محل اعتباراتی که می بایست در بودجه سالانه وزارتخانه های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیش بینی شود، تأمین خواهد شد.

ماده ۸. وزارتخانه های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی برای تقویت بنیه علمی و حمایت از فعالیت هسته های علمی دانشجویان بسیجی از محل اعتبارات پژوهشی در حد توان حمایت لازم را به عمل خواهند آورد.

ماده ۹. بسیج دانشجویی، فعالیت های فرهنگی و علمی خود را با ریاست دانشگاه هماهنگ خواهد نمود و در مواردی که فعالیت های بسیج دانشجویی با حمایت مالی دانشگاه انجام می پذیرد اخذ مجوز از شورای فرهنگی دانشگاه ضروری است.

ماده ۱۰. بسیج دانشجویی ضمن پرهیز از ورود به جناح بندی های حزبی و سیاسی، با حفظ شأن و منزلت بسیج در خصوص راهپیمایی و تجمعات دانشجویی از هیأت نظارت دانشگاه مجوز خواهد گرفت.

▪ آیین نامه فوق در ۱۰ ماده و ۵ تبصره، در جلسات ۴۶۸، ۴۷۰، ۴۷۱ و ۴۷۲ مورخ ۷/۵/۷۹، ۸/۱۷/۷۹، ۹/۱۵/۷۹ و ۱۰/۱۳/۷۹ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

آیین نامه تشکیل بسیج اساتید دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور

مصوب چهارصد و نودمین جلسه مورخ ۱۳۸۰/۹/۲۷
شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه:

به منظور تحقق آرمانهای حضرت امام خمینی(ره) و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب مبنی بر تحقق دانشگاه اسلامی و اشاعه تفکر بسیجی در آن، بسیج اساتید دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی کشور توسط نیروی مقاومت بسیج در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه ها براساس مواد زیر تشکیل می شود:

ماده ۱. تعاریف:

۱. فرهنگ و تفکر بسیجی: تلاش ناشی از اخلاق و انگیزه دینی و ایمان صادقانه، بصیرت، ایثار، جهاد علمی، عدالت خواهی، حسن سلوک، حضور عالمانه در صحنه ها، خیرخواهی، تعبد و معنویت از شاخصه های این فرهنگ غنی است.
۲. دانشگاه، مؤسسه یا مرکز آموزش عالی: کلیه دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی اعم از دولتی یا غیردولتی که امر آموزش بالاتر از مقطع تحصیلی متوسطه را برعهده دارند.
۳. محدوده دانشگاه ها: عبارت است از کلیه فضاهای آموزشی، پژوهشی، خوابگاهها و محوطه دانشگاه یا دانشکده.
۴. جذب: ایجاد شرایط و بستر مناسب برای همیاری، مشارکت و عضویت داوطلبانه اعضاء هیأت علمی در بسیج اساتید دانشگاه ها.
۵. شرایط عضویت:
الف) اعتقاد و التزام عملی به مبانی دین مبین اسلام، احکام شرع مقدس، نظام جمهوری اسلامی ایران و ولایت مطلقه فقیه.

ب) عضویت در هیأت علمی یا اشتغال به تدریس و تحقیق در دانشگاه ها و مراکز عالی آموزشی و پژوهشی کشور.

۶. سازماندهی:

الف) برقراری ارتباط منسجم، منظم و تعیین وظایف مشخص بین اعضا، متناسب با عرصه های مختلف علمی و فرهنگی.

ب) عدم بهره گیری از بسیج اساتید در جهت منافع حزبی و گروهی و پرهیز از ورود این تشکل به منازعات جناحی .

ماده ۲. اهداف:

۱. تحقق دستورات و رهنمودهای حضرت امام خمینی(ره) و رهبر معظم انقلاب در دانشگاه ها.

۲. بسط فرهنگ و تفکر بسیجی در میان اعضای هیأت علمی دانشگاه ها

۳. دفاع از ارزشها و دستاوردهای انقلاب اسلامی

۴. کمک به ایجاد زمینه مناسب برای تلاش علمی و پژوهشی با هماهنگی مدیریت دانشگاه

۵. ارتقای اندیشه و روحیه خدمت به جامعه و کشور در دانشگاه ها

۶. کمک به ارتقای معرفت و آگاهی دینی

ماده ۳. وظایف:

۱. همکاری با مدیریت دانشگاه ها و دفاتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و سایر تشکل های دانشگاه برای دستیابی به دانشگاه اسلامی.

۲. تلاش برای تحقق وحدت حوزه و دانشگاه.

۳. کمک به دولت و سایر نهادها در زمان بروز حوادث غیر مترقبه و شرایط بحرانی.

۴. تقویت روحیه همکاری و ایثار در بین اساتید دانشگاه ها.

۵. کمک به شناخت ابعاد تهاجم فرهنگی در دانشگاه ها و ارائه راهکارهای لازم.

۶. مشارکت در برگزاری همایش ها و نشست های علمی و فرهنگی.
۷. مشارکت در انجام تحقیقات مورد نیاز کشور از طریق برقراری ارتباط و همکاری با سازمانها و نهادهای دولتی و خصوصی، مراکز دانشگاهی، مؤسسات و انجمن های علمی و پژوهشی.
۸. ارائه خدمات مشاوره‌ای به دانشجویان در زمینه‌های علمی، تحقیقاتی و فرهنگی.
۹. برگزاری اردوهای علمی- فرهنگی برای اعضا و خانواده‌های آنان.

ماده ۴. اجرا:

۱. مسئول مرکز بسیج اساتید استان، با نظر خواهی از اساتید بسیجی هر دانشگاه، سه نفر را کتباً به ریاست دانشگاه معرفی می‌نماید و پس از توافق با رئیس دانشگاه یک نفر با حکم مسئول سازمان بسیج اساتید نیروی مقاومت بسیج به عنوان مسئول بسیج اساتید دانشگاه منصوب می‌شود.
- تبصره:** رئیس دانشگاه حداکثر ظرف یک ماه نظر کتبی موافق خود را در خصوص یکی از سه نفر معرفی شده به مسئول مرکز بسیج اساتید اعلام می‌نماید.
۲. دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی موظفند علاوه بر حمایت‌های معنوی و قانونی، امکانات مورد نیاز بسیج اساتید حتی الامکان از قبیل دفتر و ... را در حد متعارف و شأن اساتید تأمین نمایند. بودجه و امکانات مورد نیاز برای فعالیت های بسیج اساتید از محل اعتباراتی که در بودجه سالانه وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیش‌بینی می‌شود، تأمین خواهد شد.

▪ این آیین نامه در جلسه ۴۹۰ مورخ ۸۰/۹/۲۷، بنا به پیشنهاد نیروی مقاومت بسیج به تصویب رسید و ماده ۴ آن در جلسه ۵۵۱ مورخ ۸۳/۹/۱۰ اصلاح شد.